

SIKKERHEDSDATABLAD

DYNOPRIME 250/0,5/1,0/1,7

Dato: 2003.12.08	Internt nr.: 042-01.dan.03	Erstatter: 042-01.dan.02
------------------	----------------------------	--------------------------

Generel information:

Dette produkt må kun udleveres til brugere med gyldig tilladelse til erhvervelse af eksplosivstoffer udstedt af politiet i Danmark eller for anvendelse i Grønland udstedt af Direktoratet for Boliger og Infrastruktur.

1. IDENTIFIKATION AF PRODUKTET OG VIRKSOMHEDEN

HADELNAVN	DYNOPRIME 250/0,5/1,0/1,7
PRODUKTTYPE	Tændladning (Booster/primer). Højeksplosiver (støbt) fuldstændigt emballeret i plastcylinder med hulgennemføring og egen tændkanal. Til antændelse af bulk sprængstof.

Leverandør	Dyno Nobel Danmark A/S
Adresse	Postboks 1401
Postnr. - sted	2600 Glostrup
Telefonnr.	+45 43 45 15 38
Faxnr.	+45 43 43 22 70
Nødtelefonnr.	+45 43 45 15 38

Producent	Muni Berka GmbH
Adresse	Am Frohen Busch
Postnr. - sted	D-06536 Dietersdorf
Land	Tyskland
Telefonnr.	+ 49 34658 22 881
Fax	+ 49 34658 22 883

2. OPLYSNING OM KEMISK SAMMENSÆTNING

Nr.	Ingrediensens navn	CAS-NR	Kons.(vægt%)	Farekode ; R-sætn.
1	Trinitrotoluen (TNT)	118-96-7	60 – 75	E, T, N; 2-23/24/25-33-51/53
2	Hexogen (RDX)	121-82-4	20 – 25	E, T; 2-25
3	Petaerytritoltetranitrat (PETN)	78-11-5	5 - 10	E ; 3

3. FAREIDENTIFIKATION

EKSPLOSIV

Sikkerhed:

Eksplosionsfare, en ukontrolleret eksplosion kan forårsage store fysiske skader.

Slag, friktion, unormal stærk opvarmning, ild eller andre antændelseskilder kan føre til eksplosion.

Helbredsfare, produkt:

Produktet er fuldstændigt indesluttet i en plastcylinder. Enkeltkomponenterne er støbt sammen til et legeme og vil i ubrudt form ikke kunne frembyde akut forgiftningsfare.

Helbredsfare, sprænggasser:

Ved sprængning udvikles gasser, som vil være farlige ved indånding:

NO, NO₂ og N₂O₄ ("nitrose gasser") er farveløse til rødbrune gasser som kan forårsage åndedrætsbesvær og i værste fald lungeødem med dødelig udgang. Symptomerne kan indtræde flere timer efter, at man har været udsat for gassen.

CO ("kulilte") kan ved indånding føre til hovedpine, svimmelhed, forstyrrelse af syn og hørelse, og i værste fald besvimelse og død.

CO₂ ("kuldioxid") er en mindre farlig gas, men vil, dersom den fortrænger ilten i luften, virke kvælende.

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Generelt:

- I alle tvivlstilfælde bør læge kontaktes.

Indånding af sprænggasser (efter sprængning eller ved brand / eksplosion):

- Vedkommende fjernes snarest mulig fra eksponeringskilden. Sørg for at den tilskadekomne holdes i fuldstændig ro. Kontakt læge / sygehus hurtigst mulig.
- Ved bevidstløshed: Løs stramtsiddende tøj, aflåst sideleje.
- Ved åndedrætsbesvær: Ilttilførsel (kun af øvede personer), omgående transport til sygehus.
- Ved åndedrætsstop: Kunstigt åndedræt.
- Ved hjertestop: Hjertemassage.

SIKKERHEDSDATABLAD

DYNOPRIME 250/0,5/1,0/1,7

Dato: 2003.12.08	Internt nr.: 042-01.dan.03	Erstatter: 042-01.dan.02
------------------	----------------------------	--------------------------

- NB! Symptomer på lungeødem kan optræde efter 18-24 timer. (I sjældne tilfælde er der konstateret lungeødem op til 48 timer efter eksponering). I mellemtiden skal den tilskadede ligge i fuldstændig ro under overvågning.

5. SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER VED BRAND

Forholdsregler ved brand i området ved eller i nærheden af sprængstof (branden har ikke antændt sprængstoffet):

- Med alle mulige midler (vand, alt tilgængeligt brandslukningsmateriale) bekæmpe branden for at forhindre at denne når frem til sprængstoffet.
- Hvis muligt, fjerne sprængstoffet (køre bilen med sprængstoffet bort) fra brandstedet.

Brand i sprængstof:

- forsøg Ikke at slukke branden, denne kan overgå til eksplosion! Brand i sprængstof kan IKKE kvæles med noget brandslukningsmiddel (skum, pulver, kuldioxid eller sand). Alle forsøg ØGER risikoen for eksplosion.**
- Stop al færdsel og evakuer området omkring brandstedet i tilstrækkelig sikker afstand med tanke på mulig eksplosion og brandgasser.
- Poster vagt, advar evt. naboer.
- Kontakt straks politi og brandvæsen.**
- Brand- og/eller eksplosionsgasser må ikke indåndes, se pkt. 3 og 4; Sprænggasser

6. SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER VED UTILSIGTET UDSLIP

Grundet produktets emballering og konsistens vil udslip i jorden og undergrunden være uproblematisk.

Generelle forholdsregler ved utilsigtet udslip:

- Sprængstofrester fjernes mekanisk og lægges i godkendt, mærket emballage.
- Rester må under ingen omstændigheder kastes i affaldscontainer, kloak eller dumpes / sænkes i vand / sø.
- Hele plastrør kan lægges i emballage med hånd, løs sprængstofmasse fjernes med gnistfrit materiale.
- Påse at der ikke er tændmidler i sprængstofladningerne.
- Brug nødvendige personlige værnemidler, se pkt. 8.
- Sprængstofrester må betragtes som specialaffald og tilintetgøres, se pkt. 13.

Utilsigtet udslip, forårsager (ikke detoneret ladning) efter sprængning:

Der henvises til:

- Branchevejledning om sikkerhed ved sprængningsarbejder
- Kursusmateriale i sprængteknik

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

Specielle egenskaber og farer:

- Kun kvalificeret personel må håndtere dette produkt

Håndtering:

Der henvises til:

- Branchevejledning om sikkerhed ved sprængningsarbejder
- Kursusmateriale i sprængteknik.

Nogle anvisninger for sikker håndtering / beskyttelsesforanstaltninger med henblik på brand og eksplosion

Kritisk fase: Udlevering fra opbevaringssted --> placering af eksplosive varer før anvendelse

- placeres under tilsyn, utilgængeligt for uvedkommende
- undgå slag, stød og friktion
- beskyt sprængstoffet mod høje temperaturer
- hold sprængstoffet langt fra varmekilder, åbne flammer eller andre antændelseskilder. Rygning **forbudt**.

Opbevaring:

Det henvises specielt til:

- Justitsministeriets bekendtgørelse 601 af 30. juni 1994 (gældende for Danmark)
- Forskrifter for opbevaring af eksplosivstoffer (gældende for Grønland)

Opbevaringsgruppe / -klasse: **1.1 D**

Lagringsbetingelser:

- opbevares (lagres) tørt, bedst mulig ventilation i lager
- opbevares (lagres) sikret mod brand i aflåst, godkendt lager
- må ikke opbevares eller placeres sammen med detonatorer eller andre antændelseskilder
- opbevaring og placering skal ske i godkendt, lukket og tæt emballage
- anbefalet lagringstemperatur: 0 - 30 °C, lagringstemperatur bør ikke overskride 65 °C (lagring ved høje temperaturer fører til hurtigere forringelse af produkt)

SIKKERHEDSDATABLAD**DYNOPRIME 250/0,5/1,0/1,7**

Dato: 2003.12.08	Internt nr.: 042-01.dan.03	Erstatter: 042-01.dan.02
------------------	----------------------------	--------------------------

8. EKSPONERINGSKONTROL OG PERSONLIGE VÆRNEMIDLERAdministrative normer:

Stof hhv. enkeltkomponent i slutprodukt:

- 118-96-7 Trinitrotoluen (TNT) ; - ppm / 0,1 mg/m³
- Anm.: H (hudoptagelse)
- Støbt TNT i slutproduktet afgiver ikke gasser eller dampe. Udformningen af emballagen forhindre hudkontakt.

Personlige værnemidler:

Beskyttelse af åndedrættet:

- Ved normal håndtering og brug ikke nødvendig

Beskyttelse af hænderne:

- Ved normal håndtering af færdigpakket materiale er handsker ikke påkrævet.

Beskyttelse af øjnene:

- Ved normal håndtering af færdigpakket materiale er beskyttelsesbriller ikke påkrævet.

Generelle beskyttelses- og hygiejnerforholdsregler:

- undgå at spise og drikke under arbejde med sprængstof. Rygning forbudt.
- tilsmudset og vådt arbejdstøj bør skiftes
- vask hænder før pauser og ved arbejdets ophør.
- undgå at komme i kontakt med upatroneret sprængstofmasse

Om administrative normer for sprænggasser; se pkt. 16. Andre oplysninger.

9. FYSISKE OG KEMISKE EGENSKABERGenerelt henvises til egen Teknisk Information.

Udseende og farve: Gullig (ej synlig), omsluttet af en solid rød, cylindrisk kunststofhylster.

Lugt: Lugtfri

Termisk spaltning: 48 timer ved 75 ° C

BAM faldhammer: Hovedladning uden kunststofhylster; 20 J

BAM friktionstest: Hovedladning uden kunststofhylster; > 360 N

Opløselighed i vand: Produktet er ikke opløselig i vand.

10. STABILITET OG REAKTIVITETFarlige reaktioner:

- Termisk spaltning
- Eksplosionsfare ved slag, friktion, brand eller ved andre antændelseskilder

Farlige reaktions- / omsætningsprodukter:

- Nitrose gasser, kulilte og ammoniak
- se pkt. 3 (helbredsfare sprænggasser)

11. OPLYSNINGER OM HELBREDSFARE

Ved forskriftsmæssig anvendelse og håndtering ingen helbredsfare.

12. OPLYSNINGER OM MILJØFARE

Ved forskriftsmæssig anvendelse og håndtering af Dynoprime skal produktet, så langt vi har kundskab og erfaring, ikke repræsenterer nogen miljøfare.

13. BORTSKAFFELSE AF KEMIKALIEAFFALD

Sprængstoffrester (ødelagte patroner/patroner som ikke kan bruges på en forsvarlig måde), sprængstofiniceret udstyr og emballage må fjernes, (evt. ompakkes i godkendt emballage), mellemlagres og hurtigst mulig tilintetgøres på en forsvarlig måde. Der henvises til:

- Branchevejledning om sikkerhed ved sprængningsarbejder
- Kursusmateriale i sprængteknik.

SIKKERHEDSDATABLAD

DYNOPRIME 250/0,5/1,0/1,7

Dato: 2003.12.08	Internt nr.: 042-01.dan.03	Erstatter: 042-01.dan.02
------------------	----------------------------	--------------------------

14. OPLYSNINGER OM TRANSPORT

Landtransport ADR/RID:

Klasse:	1
Klassifikationskode:	1.1 D
UN-Nr.:	0042
Emballeringsforskrifter:	P - 132
Godsbetegnelse (teknisk navn):	Initialladning (boosterladninger) uden detonator
Proper shipping name:	Boosters

Søtransport IMDG:

Klasse:	1
Klassifikationskode:	1.1.D
Emballeringsforskrifter:	P - 132 a eller b
EmS-Nr.:	F-B, S-X

Luftransport:

Forbudt

15. OPLYSNINGER OM LOVE OG FORSKRIFTER

Handelsnavn: DYNOPRIME 250/0,5/1,0/1,7

Produktet er uskadeligt i hel, cylindrisk emballage.

Farekode og farebetegnelse:

E Eksplosiv

Risikosætninger:

R3 Meget eksplosionsfarlig ved stød, gnidning, ild eller andre antændelseskilder

Sikkerhedsætninger:

- S35 Stoffet og emballagen skal bortskaffes på en sikker måde
 S41 Undgå at indånde røgen ved brand og eksplosion
 S45 Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt

Nationale love og forskrifter:

- Lov om våben og eksplosivstoffer
- Bekendtgørelse om eksplosivstoffer
- Cirkulære om eksplosivstoffer
- Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods
- Bekendtgørelse om indførsel, transport, overdragelse, opbevaring, fremstilling og brug af eksplosivstoffer i Grønland

16. ANDRE OPLYSNINGER

R-sætninger:

- R2: Eksplosionsfarlig ved stød, gnidning, ild eller andre antændelseskilder
 R3: Meget eksplosionsfarlig ved stød, gnidning, ild eller andre antændelseskilder
 R23/24/2 Giftig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse
 R33: Kan ophobes i kroppen efter gentagen brug
 R51/53: Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet

Ved sprængning gælder følgende for sprænggasser:

CAS – nr.:	Sprænggas:	Administrativ Norm		Fareklasse:
		mg / m ³	Ppm	
10102-44-0	Nitrogenoxid (nitros gas)	3,6 (T)	2 (T)	T+; 26 – 34
10102-43-9	Nitrogenoxid (nitros gas)	30	25	T+; 26 – 34
630-08-0	Karbonmonoxid (kulilte)	29	25	F+, T; 61-12-23-48/23
124-38-9	Karbondioxid (kuldioxid)	9000	5000	---

Dette datablad bygger på informationer i producentens "Sicherheitsinformation". Produktet er i Tyskland ikke underlagt EC-direktiv 91/155/EWG med krav om HMS datablad (Sicherheitdatenblattet).

Informationen i dette dokument skal være tilgængelig for alle, som håndterer produktet.